

גליון

אך פרי לצדיק

פנינים ולקוטים יקרים מספרי רבותינו הקדושים

מליסקא זכותם יגן עלינו

לתיקונים והערות וכן להשיג הגליון נא לפנות
PreLatzdik@gmail.com • BaisLiska@gmail.com

בנשיאות
כ"ק אדמו"ר
שליט"א

יצא לאור ע"י מכון משנ"ה
להפצת תורת רבינו הקדוש מליסקא
ע"ש ה"רה"ח נחום מרדכי ט"ו פיצער ז"ל נכד רבינו ודבק בתורתו

קהל עטרת צבי מליסקא

הגני בזה להודיע בשמחה רב
שב"ק מרן אדמו"ר שליט"א
יגיד שיעור בספרו
"אך פרי תבואה"
מדי שבע בשבת קודש
לפני מנחה בשעה 8:00
מנחה ושלוש סעודות אחר השיעור
בבית מדרשינו
קהל עטרת צבי מליסקא
1449 50th Street
Between 14 & 15 Avenue
שמעו ודחי נפשיכם!
היבאים

לטהר טמאים לטמא טהורים: יש לבאר הענין עפ"י משי"כ אדמוחור"ר זלה"ה עה"פ (פרי כי תשא) אנא חטא העם חטאה גדולה בהקדם מה שמבואר בבעק"ד ז"ל דלכן מועיל התפילה שמתפלל האדם על חבירו על שבוזה הוא מראה שגם הוא מרגיש בצער חבירו וכאילו היה נוגע גם בו הדבר, והנה באמת הוא לא חטא כלל ולמה יסבול הצער הזה לכן השי"ת מוחל גם לחבירו בשבילו שלא לצער אותו בחינם. וז"ש משה רבינו אנא חטא העם חטאה גדולה וגו'. אם תשא חטאתם הרי טוב ואם אין מחני נא ביון שיש עליהם עונש מיתה גם אני מוכרח לקבל עלי זאת, ולזה השיב לו השי"ת מי אשר חטא לי אמחנו מספרי וזה ואתה לא חטאת לנגדי ואיני מהראוי לענוש גם אותך, לכן ואתה כיון שהוא כן לך נחה את העם לטמא טהורים דהנה פרה אדומה הוא לכפר על עון העגל כדי לטהר טמאים

(מתוך טל חיים כי תשא)

במדרש רבה (במדבר רבה י"ט א) זאת חקת התורה זה שאמר הכתוב (איוב יד) מי יתן טהור מטמא לא אחד וגו מי עשה כן מי צוה כן מי גזר כן לא יחידו של עולם פי מי יכול לומר (טהור מטמא) רק היחידו של עולם, והנה קשה הלא אף טמא מטהור אינו יכול רק היחידו של עולם. אמנם ידוע מה שכתבו דרצנו של שמו יתברך הוא רצון הפשוט דהיינו בלי שום הכרחית כלל רק עלה ברצונו ודבר המקובלים זה אינו בנמצא אצל שום אדם רק שיש איזה דבר שמכריח על זה לכן כשם שיכול לומר על אפר פרה שהוא מטהר כשבא על אדם טמא כך יכול לגזור שיטמא. והנה לפי"ז י"ל כמו שצוה השי"ת שזה הוא עבירה כך גזר אם יתחרט על וזה שכתב במדרש מי יתן טהור מטמא לא אחד מחמת שהוא אחד א"כ אין לו מכריח בשום³ הדבר ויעשה תשובה יהי זה מצוה דבר

(מתוך אפי"ת דרוש לשבת שובה)

שפי"א ראה רבינו האר"י ז"ל שרי"ח וויטל זל"ה כעס על⁴ בספרי: בא לכלל כעס בא לכלל טעות, ראתי כמכדומה לי בספר נגיד ומצוה אחיו הקטן שלמד עמו והכה אותו ואמר לו רבינו האר"י ז"ל שלא טוב עושה בזה שאין לכעות על שום דבר ע"כ וזה שרמזה התורה

¹ ע"ש באפי"ת שמפרש עפ"י דברי הבעק"ד הא דאמרו חז"ל (בבא קמא נ"ב) המתפלל בעד חבירו והוא צריך לאותו דבר הוא נענה תחילה, דהיינו שהוא בעצמו צריך¹ ונוגע ג"כ לתפילה זו שמצטער עצמו בזה לכן הוא נענה תחילה

² בספר בית אהרן (קארליון - בהילולא של אביו) מבאר הענין וז"ל: רצון הבורא הוא נקרא רצונו הפשוט כי נראה כשאדם רוצה איזה דבר טוב היינו איזה מאכל ומשקה טוב או שאר תאוות הוא מחמת שהדבר הוא טוב ומתוק לכן הוא רוצה ומתאוה לזה, נמצא כי הרצון שלו הוא מחמת שהדבר הוא טוב וזהו נקרא רצון המורכב, אבל כביכול אצל הקב"ה אין שייך זה כלל רק כשרצונו להטיב הוא בלתי שום דבר מורכב רק רצון הפשוט וזהו פשיטת לגמרי

³ אמר ריש לקיש גדולה תשובה שזוונות נעשות לו כזכיות (יומא פ"ו ע"ב)

⁴ דף קפ"ה: ולתועלת הענין אעתיק כאן לשונו במלוא וז"ל ענין הכעס היה מורי ז"ל מקפיד מאד יותר מכל שאר העבירות והיה נותן טעם לדבר כי הלא כל שאר העבירות אינם מחליפים הנשמה אלא הכעס, והענין כי כאשר יכעוס האדם יסתלק ממנו הנשמה הטהורה אשר בו ותכנס בו נפש מצד החיצונים, ולטעם זה כל הכועס חכמתו ונבואתו מסתלקת ממנו ואף אם יהיה חכם גדול וחסיד ומי לנו גדול ממשה רבע"ה רב של כל הנביאים כמ"ש רז"ל על ויקצוף משה שנתכעס על דבר מצוה, וזה סוד טורף נפשו באפו (איוב י"ח ד) שהאדם טורף ועושה את נפשו טרופה וממיתה בעת כעסו ואפו טרופה ומשליכה ממנו ואע"פ שעשה האדם תיקונים לנפשו ומצות רבות הכל נאבדים לגמרי כי נעבד אותה הנשמה ובאה אחרת במקומה וצריך לחזור ולתקן כבתחילה, וכן בכל פעם ופעם שיכעוס, נמצא כי בכל פעם אין לו תקנה כי הוא תמיד ככלב שב על קיאו, ואם היתה מתעברת בו איזה נשמה קדושה לסייעו גם היא מסתלקת: וע"ז גם כן אמר טורף נפשו באפו ולא יוכל להשיג שום השגה מי שהוא בעל כעס כי הוא בונה וסותר בכל עת מה שבונה, אך שאר העבירות אינם טורפים ועוקרין הנפש רק פוגמים אותה ושוארת פגומה ובתיקון יחידי של אותה העבירה יותר הפגם ההוא, אך הכעס צריך תיקונים וכוונות רבות להחזירה ולהביאה אחר שנטרפה נפשו ובאולי שאין לו תקנה כפי בחי' מציאות הכעס לכן צריך לזהר שלא יכעוס אפילו בדבר מצוה וכמעט שהוכיחו כמה פעמים מורי ז"ל על שהייתי כועס על אחי כשהיה לומד עמי ולא היה לומד כרצוני והייתי מתכעס עמו ואפילו בזה הוכיחו מורי ז"ל

(בפרי' שמיני) ואת החסידה ע"ד אמרם ז"ל שעושה חסד עם חברותי והאנפה דהוא לשון רוגז הוא ג"כ טמאה דהיינו אפי' בדבר שמכוון לעשות חסד עם חבירו ג"כ אין לכעוס רק כמו שאמרו חז"ל על האי תנא דתבר מנא תבירא לפנייהם שיהי נראה להם כאילו ואפשר שזה הי' החטא של מי מריבה, שאחז"ל (ילקוט ראובני) שעל שבא לכלל⁵ הוא כועס אבל באמת לא כעס. והוא דבר נכון מאוד. כעס בא לכלל טעות דהנה באמת כל המדות ברא השי"ת מפני שיש בה צורך לעולם ונוכל לכאורה לומר שמצוה ג"כ לכעוס על עוברי רצונו ית'. אמנם באמת כאשר גילה לנו האר"י ז"ל שגם בזה אינו טוב רק להראות כאילו הוא כועס לכן כיון שבא לכלל כעס באמת על הלל שמעולם לא קפד על שום דבר והיה ג"כ גלגול⁶ בא לכלל טעות שבאמת אין ראוי לבוא לכלל כעס לעולם כמו שאמרו חז"ל. ואפשר דלכן מצינו אצל הלל שגי' פעמים רצו להביא אותו לידי כעס ולא יכלו כדי לתקן הכעס של משה רבינו ע"ה שקצף⁷ של מרה"ל⁸ שלושה פעמים כמו שאחז"ל

(מתוך אפי"ת פרי' שמיני)

במדרש רבה (דברים רבה ט, ו) עלה"פ הן קרבו ימיך למות אמר משה להקב"ה בהן קלסתיך שנאמר (דברים י, יד) הן לה' אלהיך השמים וגו'. ובהן אתה קונס עלי מיתה, א"ל הקב"ה זכור מה שאמרת והן לא יאמינו לי (שמות ד, א). ומדרש זה צריך ביאור וכי נקנס עליו מיתה בעבור שאמר והן לא יאמינו לי הלא מקרא מלא (דברים לב, מח) ומות בהר אשר אתה עולה שמה והאסף אל עמך כאשר מת אהרן אחיך בהר ההר ויאסף אל עמיו על אשר מעלתם בי בתוך בני ישראל במי מריבת קדש מדבר צין על אשר לא קדשתם אותי וגו'.

וי"ל דהנה באמת כתב רש"י ז"ל דלכן סירב מרע"ה בשליחותו של מקום בשביל שלא רצה ליקח הגדולה נגד אהרן אחיו והנה מדתו של משה רבינו ע"ה היה מדת ענוה כידוע, אמנם בכל המדות יש טוב ורע וא"כ במדתו של מרע"ה הי' באותו הפעם ענותנותו שלא כדין משום דכיון שהשי"ת רצה בכך וזה ע"י העץ הדעת טוב ורע ולכן גם במדות הטובות יש מעורב טוב ורע ולזה גזר השי"ת כי ביום אכלךך ממנו מות תמות כדי שלא יאסף קיים לעולם במידת הגריעות. ולכן אמר השי"ת למשה רבינו ע"ה בשביל שאמר והן לא יאמינו לי ולא רצה לילך בשליחות של השי"ת מכח ענוה ע"כ חזינן דהיה מעורב רע וטוב כי בזה לא היה ענותנותו כהוגן אמר לו הן קרבו ימיך למות וכן ג"כ ע"י מי מריבה אמר לו השי"ת ולכן לא תביאו את הקהל הזה וגו'. דהנה עיקר החטא של המי מריבה מבואר ג"כ בספר העקרים (מעמר רביעי פרק כ"ב) היה ג"כ מחמת שלא רצה ליטול גדולה יתרה דאל"כ תיכף כשבקשי העם מים הי' להם להבטיחם שודאי יהי' להם מים והי' להם לגזור אומר והשי"ת הוא קיים ועי"ז יתקדש שי"ת וכן אח"כ כשאמר להם השי"ת ודברתם אל הסלע לא רצו ג"כ מחמת ענוה שבהם רק הכו את הסלע שלא יהא נראה חשיבתן אמנם אז לא הי' ענותנותם כהוגן ולכן נענשו בזה.

(מתוך אפי"ת פרי' שמות)

ובספר שם משמואל (בחקתי, תרע"ג) מביא בשם אביו האבני נזר עה"פ יאף אני אלך עמם בקרי'. וברש"י בשם ת"כ, איני מדבר עמהם אלא באף⁵ וז"ל: כ"ק אבי אדומ"ר זצלה"ה פירש, שזה לטובה, כמו להבדיל באדם כשהוא מדבר מתוך כעס אינו בעצם, וכן הוא כביכול למעלה למשכיל, ועי"כ אינו נצחית וכמ"ש אשר נשבעתי באפי אם יבואון אל מנוחתי ואמרו ז"ל באפי נשבעתי וחזרני בי, ודפח"ח, עכ"ל.

בשבת דף ל"א ת"ר לעולם יהא אדם ענוותן כהלל ואל יהא קפדן כשמאי מעשה בשני בני אדם שהמרו זה את זה אמרו כל מי שילך ויקניט את⁶ הלל יטול ד' מאות וזו אמר אחד מהם אני אקניטנו אותו היום ע"ש היה והלל חפץ את ראשו הלך ועבר על פתח ביתו אמר מי כאן הלל מי כאן הלל נתעטף ויצא לקראתו (א) אמר לו בני מה אתה מבקש א"ל שאלה יש לי לשאול א"ל שאל בני שאל מפני מה ראשיתך של בבליים סגלגלות א"ל בני שאלה גדולה שאלת מפני שאין להם חיות פקחות הלך והמתין שעה אחת חזר ואמר מי כאן הלל מי כאן הלל נתעטף ויצא לקראתו (ב) אמר לו בני מה אתה מבקש א"ל שאלה יש לי לשאול א"ל שאל בני שאל מפני מה עיניך של תרמודין תרוטות אמר לו בני שאלה גדולה שאלת מפני שדרין בין החולות הלך והמתין שעה אחת חזר ואמר מי כאן הלל מי כאן הלל נתעטף ויצא לקראתו (ג) א"ל בני מה אתה מבקש א"ל שאלה יש לי לשאול א"ל שאל בני שאל מפני מה רגליהם של אפרקיים רחבות א"ל בני שאלה גדולה שאלת מפני שדרין בין בצעי המים אמר לו שאלות הרבה יש לי לשאול ומתירא אני שמא תכעוס נתעטף וישב לפניו א"ל כל שאלות שיש לך לשאול שאל א"ל אתה הוא הלל שקורין אותך נשיא ישראל א"ל הן א"ל אם אתה הוא לא ירבו כמותך בישראל א"ל בני מפני מה א"ל מפני שאבדתי על ידך ד' מאות וזו א"ל הוי זהיר ברוחך כדי הוא הלל שתאבד על ידו ד' מאות וזו וד' מאות וזו והלל לא יקפיד

הלל היה נצוץ אחד מסי' רבוא נצוצות, שרש נשמת מרע"ה, המתגלגל בכל דור ודור, ולכן שניהם היו ענותנים, וחיו ק"כ שנה (שער הגלגולים⁷ הקדמה ל"ו)

ספרי (במדבר ל"א כ"א) משה רבנו לפי שהיה בכלל כעס בא לכלל טעות. ר' אלעזר אומר בשלושה מקומות בא לכלל כעס ובא לכלל טעות אתה⁸ אומר (ויקרא י"ו) ויקצוף על אלעזר ועל איתמר בני אהרן הנותרים מהו אומר מדוע לא אכלתם את החטאת כיוצא בו אתה אומר (במדבר כ"י י"ו) ויאמר שמעו נא המורים מהו אומר וירם משה את ידו ויך את הסלע במטוהו פעמים אף כאן אתה אומר (במדבר ל"א י"ד) ויקצוף משה על פקודי החיל מהו אומר ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא משה רבנו לפי שבא לכלל כעס בא לכלל טעות